

ЗАРАЗНИЙ ВУЗЛИКОВИЙ ДЕРМАТИТ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ (НОДУЛЯРНИЙ ДЕРМАТИТ)

Що за хвороба - ЗВД ВРХ ?

Заразний вузликовий дерматит великої рогатої худоби (ЗВД ВРХ), нодулярний дерматит [Dermatitis nodularis bovum, Dermatitis nodulares] – вірусна хвороба великої рогатої худоби, що характеризується пропасницею, набряками підшкірної клітковини, внутрішніх органів та кінцівок, утворенням типових, схильних до некротичного розпаду вузликів (горбочків) у шкірі та слизових оболонках травного каналу й дихальних шляхів, ураженням очей та генералізованим лімфаденітом.

ЗВД зареєстровано на території сусідньої Російської федерації. небезпека наближається до України! —

Які тварини хворіють на ЗВД ?

На ЗВД хворіє велика рогата худоба та інші тварини у тому числі: буйволи, зебри. Є повідомлення про захворювання овець.

Чи хворіють люди на ЗВД ?

Ні! Люди не хворіють на ЗВД.

Чим небезпечна хвороба?

Хвороба небезпечна високими економічними збитками, тому що викликає значне зниження молочної і м'ясної продуктивності, знижує якість шкіряної сировини. У корів порушується статева циклічність, у стільних корів виникають аборти. В Індії ця інфекція щорічно завдає шкоди на 50 млн. рупій. Летальність при нодулярному дерматиті великої рогатої худоби не перевищує 10%.

Як відбувається зараження ?

Хвороба переважно передається кровосисними комахами: комарами, гедзями, москітами і мухами деяких видів. Найбільша кількість тварин хворіє у місцях великого скупчення комах. Зареєстрована передача збудника телятам через молоко корови. Помічено, що вірус можуть поширювати птахи, особливо водоплавні, зокрема чаплі. В деяких випадках вірус може передаватися через корми та воду.

Скільки часу проходить з моменту зараження тварини до прояву клінічних ознак хвороби?

Інкубаційний період хвороби може тривати від 3 до 30 днів, переважно 7 - 10 діб.

Які клінічні ознаки хвороби ?

Першими клінічними симптомами є підвищення температури тіла до 40 градусів, гіперемія і набряки слизових оболонок ротової й носової порожнин, статевих органів, виділення з очей і носа. В ділянці підгруддя, вимені та кінцівок розвиваються набряки, хода стає скованою. Хворі тварини відмовляються від кормів, швидко худнуть, у них різко знижуються надої. Поверхневі лімфовузли різко збільшуються в розмірі, мають вигляд пухлин, іноді запалюються.

Невдовзі після підвищення температури тіла на шкірі в ділянці шиї, голови, грудей, черева, кінцівок та вимені з'являються щільні округлі або ледь видовжені вузлики з плоскою поверхнею, діаметром 0,5 – 0,7 см, заввишки до 0,5 см, які добре помітні у тварин з короткою шерстю, легко промацуються пальпацією. Кількість вузликів коливається від кількох десятків до кількох сотень. Через деякий час по краях вузликів починає відділятися епідерміс, а в центрі утворюються характерні впадини з некротизованою щільною тканиною, що відмежовуються від здорової тканини валиком з грануляційної тканини завширшки 1–3 мм.

На 7–20-ту добу омертвіла тканина секвеструється, підсихає й відпадає. Порожнина заповнюється грануляційною тканиною і заростає непігментованою шкірою з шерстю. В разі ускладнення процесу секундарною інфекцією утворюються виразки, уцілілі вузлики ущільнюються і надовго, іноді впродовж років, залишаються в такому стані. У процесі одужання набряки й вузлики зникають, шерсть на уражених ділянках випадає, шкіра тріскається, відпадає клаптиками («клаптикова хвороба шкіри»), поступово замінюється новою.

Якщо Ви помітили схожі ознаки негайно сповістіть ветеринарного лікаря !

Що станеться, якщо не повідомити про хворобу ?

Хвороба може швидко поширитись в регіоні, завдаючи значних економічних збитків внаслідок зниження продуктивності та загибелі тварин.

При підозрі на ЗВД сповістіть фахівця, краще перестраховатись, аніж наразити на небезпеку всіх сусідів !

Заходи ветеринарної служби по контролю ЗВД.

У разі підтвердження спалаху захворювання, в раніше благополучних регіонах негайно здійснюють забій усіх хворих та підозрюваних щодо захворювання тварин, ретельну дезінфекцію та дезінсекцію, проводять усі карантинно-обмежувальні ветеринарно-санітарні заходи, механічну чистку та дезінфекцією приміщень та території утримання тварин.

Яким дезінфектантом доцільно скористатись ?

Для обробки приміщень, обладнання, загонів, території вогнища інфекції, забійних пунктів та інших місць, де перебували тварини, використовують дезінфекційні розчини, що знешкоджують вірус ЗВД:

- 20%-ий розчин етилу та хлороформу.
- 3%-ий лужний розчин.
- 1%-ий розчин фенолу.

- 4-5%-й розчини лізолу, молочної кислоти.

Як запобігти занесенню вірусу ЗВД в господарство ?

Для недопущення занесення і розповсюдження хвороби велику рогату худобу й овець слід купувати лише в благополучних з цього захворювання державах. У разі виникнення цього захворювання на території України проводять жорсткі заходи із карантинуванням вогнища інфекції (проводять стемпінг-аут – забій і знищення худоби) та посилюють ветеринарно-санітарний нагляд у зоні можливого занесення збудника.

У стаціонарно неблагополучних державах у разі появи нодулярного дерматиту хворих і підозрюваних у зараженні тварин ізолюють, уточнюють діагноз лабораторними методами. У період знаходження хворих в ізоляторі запобігають проникненню до них колючих комах. Комплексні оздоровчі заходи включають також суворе карантинування неблагополучних стад, вакцинацію здорових тварин, проведення дезінсекції, поточної та заключної дезінфекції всіх місць і предметів, що були в контакті з хворими. У таких державах основним профілактичним заходом є вакцинація сприйнятливою поголів'я. Застосовуються також репеленти та інсектициди для захисту тварин від нападів комах.

До відома! У квітні 2017 року наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України затверджено Інструкцію щодо профілактики та боротьби із заразним вузликовим дерматитом великої рогатої худоби.